

Svar på interpellation från Peter Jankert (V) gällande uppföljning av kulturgarantin

Kulturgarantin som infördes 2020 är en viktig satsning för att säkerställa att alla elever i Region Gotlands grundskolor får möta professionella kulturskapare under sin skolgång. Ambitionen är att ge alla elever möjlighet att ta del av ett brett kulturutbud – oavsett var på ön man går i skola.

Garantin har kommit att lyftas fram som ett positivt exempel på hur kultur integreras i skolan, men som interpellanten påpekar är det samtidigt viktigt att vi kan visa hur den fungerar i praktiken. Nedan följer därför en redogörelse för nuläge, utmaningar och utvecklingsarbete kopplat till garantins genomförande och uppföljning.

Uppfyller vi kulturgarantin?

Kulturgarantin syftar till att varje elev i grundskolan på Gotland ska få ta del av minst fyra olika kulturupplevelser med professionella kulturskapare under varje stadium. Det handlar om upplevelser inom musik, annan scenkonst, museum/kulturhistoriskt besök samt ett medskapande samarbete på hemmaplan.

Vi kan i dagsläget inte garantera att garantin uppfylls fullt ut för alla elever. Arbetet med att säkerställa att varje elev får det den har rätt till pågår i allra högsta grad, men det har funnits utmaningar kopplade till exempelvis transport, tid och samordning. För vissa skolor, särskilt på landsbygden, har det varit svårare att genomföra alla delar av garantin på grund av längre resvägar och begränsade resurser. Kulturbussen som är avsedd för detta ändamål är ett viktigt verktyg, men har tyvärr inte alltid räckt till fullt ut.

Hur säkerställer vi att varje elev får det den har rätt till?

Det är varje rektors ansvar att planera för att eleverna under varje stadium får ta del av kulturupplevelser inom de fyra kategorierna. Ett treårigt planeringsperspektiv rekommenderas, vilket skapar bättre förutsättningar för ett genomförande.

Samtidigt behöver arbetet balanseras mot den garanterade undervisningstiden i skolan, som regleras i skollagen. Detta kan ibland innebära svårigheter att hitta utrymme för kulturupplevelser – särskilt när det krävs transporter som tar mycket tid från skoldagen.

Vi har också sett ett behov av att stärka det systematiska stödet till skolorna. Samverkan mellan Kulturenheten, Kulturskolan, avdelning stöd och utveckling, kulturinstitutionerna, fria kulturutövare, kulturbussen och skolorna behöver stärkas för att utveckla arbetssätt och stödstrukturer så att en likvärdig tillgång till kultur för alla elever kan uppfyllas – oavsett var på ön de går i skola.

Hur redovisas och följs resultaten upp?

Sedan 2024 görs en årlig central uppföljning av kulturgarantin. Då varje stadium omfattar tre år och uppföljningen är relativt ny, har ännu inte tillräckligt med tid passerat för att några omfattande slutsatser kan dras om måluppfyllelsen över hela skoltiden. Från den första centrala uppföljningen av kulturgarantin kan dock konstateras att det fanns utmaningar med att få samtliga skolor att rapportera in sin statistik.

Ett mer samlat uppföljningssystem har därför etablerats för att förbättra överblicken och ge bättre förutsättningar för att kunna analysera och utveckla kulturgarantin framåt.

Från och med 2025 omfattas barn- och utbildningsnämnden också tydligare av det regiongemensamma målet *Öka andelen barn och unga (0-18 år) som upplever kultur årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027*, vilket innebär att uppföljningen framöver blir än mer systematisk.

Detta i linje med riktningen i den regionala utvecklingsstrategin *Vårt Gotland 2040* som anger att tillgången till kultur skall stärkas – ger ett tydligt mandat och en strategisk ram för fortsatt arbete med att säkerställa att alla elever verkligen får tillgång till kulturupplevelser av hög kvalitet.

Västergarn 2025-06-12

Oscar Lindster (S), ordförande barn- och utbildningsnämnden